

Vid ett seminarium om kreativt företagande med design och konst i Sundsvall före påsk, redovisades projektet Konst som resurs, där konstnärer arbetat ute på olika företag i Västernorrland. Katja Lindqvist från Stockholms universitet redogjorde för sin forskning på området. Efter paus var det dags för Design i Västernorrland och industridesignern Fredrik Magnusson som berättade om verksamheten på det framgångsrika designföretaget Propeller.

I Konst som resurs genomför åtta konstnärer var sitt konstprojekt på lika många företag i Västernorrland.

– Det här är en arbetsform som kommit för att stanna, sa projektledaren Mats de Vahl när han sammanfattade projektet. Sökande gestaltning kan kombineras med marknadens mål när parterna vet villkoren.

Katja Lindqvist vid Stockholms universitet har undersökt fler liknande projekt och kommit fram till att konstprojekten hjälper företagen att stimulera personalen. Samtidigt kan regionernas attraktionskraft stärkas. För konstnärerna innebär mötet med näringslivet en ny bredare arbetsmarknad.

Katja Lindqvists undersökning visar att projekten ger entydigt positiva effekter bland deltagande personal så länge de pågår. Genom att anlita professionellt kreativa konstnärer får företagen öva sig i icke verbala uttrycksformer, kreativt tänkande, hantering av oförutsägbarhet, risker samt i att göra någonting annorlunda. Arbetsplatserna tillförs lustfyllda avbrott, extra dimensioner i arbetsmiljön, glädje, skratt och ökad gemenskap.

Konstens kraft

Också för konstnärerna ger projekten positiva upplevelser. De får arbeta utanför den traditionella arbetsmarknaden och blir mer intimt lierade med sin publik under arbetets gång. Men eftersom konstnärer fungerar som katalysatorer kan konstprojekten också lyfta fram problem på arbetsplatserna.

– Det är ett tecken på vilken kraft konsten har, sa Katja Lindqvist. Konst skapar energi som måste hanteras. Det är viktigt att vara medveten om det.

Det har hänt att sjukskrivna kommit tillbaka till arbetet i samband med ett konstprojekt.

– När projektet är slut och konstnären försvinner, vad händer då? Det är ett dilemma för konstnären, sa Katja Lindqvist.

På egna ben

Efter paus berättade Bengt Sandström och Anna Maria L Wahlqvist om de första fyra åren med Design i Västernorrland och om framtidsplanerna för projektet. Det upphör i år att vara ett EU-projekt och ska klara sig på egna ben. Därför bildas nu Design i Västernorrland Ideell Förening där företag kan söka medlemskap mot en avgift på 10 000 kronor.

Inbjuden designföreläsare var Fredrik Magnusson, industridesigner och vd för ett av Europas ledande designföretag, Propeller i Stockholm. Han beskrev sin kluvenhet mellan att jobba kommersiellt och att jobba miljövänligt, ergonomiskt och moraliskt korrekt. Sanningen borde ligga någonstans mittemellan.

– Jag vill jobba där teknik, marknad, design och produktion samverkar och överlappar varandra, sa han. Vår styrka som designers är att inte vara duktiga på någonting. Som experter tappar vi kreativiteten.

Parollen för Fredrik Magnusson var inte att ge konsumenten det han vill ha, utan det han inte vet att han vill ha. Detta åstadkoms på Propeller genom att kreativa grupper med inneboende kulturkrockar bombas med intryck, spånar fritt och slänger ur sig idéer. Skisser blandas med prototyper och säger någon "det går inte" tas det som ett bevis på att "då går det". Tillvägagångssättet exemplifierades med berättelser om formgivningen av framtidens kylskåp och superlätta hästsaddlar, ergonomiskt riktiga inte bara för människan utan även för hästen.

Karin Kämsby

Fotnot: Hela projektet Konst som resurs redovisas på www.volym.info under fliken Konst som resurs. Liknande projekt på andra håll är Airis i Västra Götaland www.vg.skadebanan.org/airis/, Driver mig i Stockholm www.drivermig.se, och danska nyX www.nyxforum.dk.